

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхонгор аймгийн Баацагаан сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: БНА-2026/019/НА-СТА-ОНТС

Цахим хуудас: www.audit.mn

Баянхонгор хот

2026 оны 02 дугаар сарын 25-ний өдөр

Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын

Дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат

Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn

Аудитын менежер М.Алтантуяа

Утас: 70442424 Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn

Аудитор Д.Цэдэвцэвээн

Утас: 89204984 Цахим

хаяг: Tsedevtseveend@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

1.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>320,557,247.66</u>	<u>314,344,211.66</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	156,947,515.66	179,772,195.66
312	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	156,947,515.66	179,772,195.66
3121	Төгрөг	156,947,515.66	179,772,195.66
31211	Төрийн сангийн харилцах	156,947,515.66	179,772,195.66
33	АВЛАГА	35,827,566.00	35,827,566.00
335	Бусад авлага	35,827,566.00	35,827,566.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	35,827,566.00	35,827,566.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	86,058,166.00	37,021,950.00
35200	Дуусаагүй үйлдвэрлэл	86,058,166.00	37,021,950.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	41,724,000.00	61,722,500.00
36100	Барааны нөөц	41,724,000.00	61,722,500.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>320,557,247.66</u>	<u>314,344,211.66</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>320,557,247.66</u>	<u>314,344,211.66</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	320,557,247.66	314,344,211.66
512	Хуримтлагдсан үр дүн	320,557,247.66	314,344,211.66
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	320,557,247.66	320,557,247.66
51220	Тайлант үеийн үр дүн		(6,213,036.00)
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>320,557,247.66</u>	<u>314,344,211.66</u>

1.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан
2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

Дансны код	Үзүүлэлт	/төгрөгөөр/	
		Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	173,116,200.00	506,517,880.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	10,000,000.00	2,070,800.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	10,000,000.00	2,070,800.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	10,000,000.00	2,070,800.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	10,000,000.00	2,070,800.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	163,116,200.00	504,447,080.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	33,335,300.00	125,300,380.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	33,335,300.00	125,300,380.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	129,780,900.00	379,146,700.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	129,780,900.00	379,146,700.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	241,880,479.00	512,730,916.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	00.00	49,036,216.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	00.00	49,036,216.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	49,036,216.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	49,036,216.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	241,880,479.00	463,694,700.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	241,880,479.00	463,694,700.00
220001	Барилга байгууламж	241,880,479.00	00.00
223001	Бусад хөрөнгө	00.00	463,694,700.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	-68,764,279.00	-6,213,036.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	-68,764,279.00	-6,213,036.00

1.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	173,616,200.00	506,517,880.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	10,500,000.00	2,070,800.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	10,500,000.00	2,070,800.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	10,500,000.00	2,070,800.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	10,500,000.00	2,070,800.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	163,116,200.00	504,447,080.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	163,116,200.00	504,447,080.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	33,335,300.00	125,300,380.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	129,780,900.00	379,146,700.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	173,616,200.00	506,517,880.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	280,916,695.00	483,693,200.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	280,916,695.00	483,693,200.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	280,916,695.00	483,693,200.00
220001	Барилга байгууламж	280,916,695.00	00.00
223001	Бусад хөрөнгө	00.00	483,693,200.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-280,916,695.00	-483,693,200.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-107,300,495.00	22,824,680.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	134,138,240.66	156,947,515.66
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	156,947,515.66	179,772,195.66

1.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	00.00	00.00	270,083,756.66	00.00	270,083,756.66
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	00.00	00.00	270,083,756.66	00.00	270,083,756.66
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-68,764,279.00	00.00	-68,764,279.00
C08	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	00.00	00.00	320,557,247.66	00.00	320,557,247.66
D01	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	00.00	00.00	320,557,247.66	00.00	320,557,247.66
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	00.00	00.00	320,557,247.66	00.00	320,557,247.66
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-6,213,036.00	00.00	-6,213,036.00
D09	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	00.00	00.00	314,344,211.66	00.00	314,344,211.66

1.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	714,393,500.00	506,517,880.00	207,875,650.00	70,9
12	Татварын бус орлого	698,014,700.00	381,217,500.00	304,452,900.00	55.60
120	Нийтлэг татварын бус орлого	542,089,800.00	381,217,500.00	160,872,300.00	70.32
120010	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого / туслах/	28,723,100	2,070,800.00	26,652,300.00	7.21
122005	Төсвөөс санхүүжих	143,580,600.00	125,300,380.00	18,280,220.00	87.3
1221	Хандив тусламжийн орлого	87,639,000.00	-	87,639,000.00	-
123002	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого	385,142,400.00	379,146,700.00	5,995,700.00	98.4
	Урьд оны үлдэгдэл	69,308,400.00	-	69,308,400.00	-
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	714,393,500.00	483,693,200.00	230,700,300.00	67.7
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	714,393,500.00	483,693,200.00	230,700,300.00	67.7
223001	Бусад хөрөнгө	714,393,500.00	483,693,200.00	230,700,300.00	67.7
8	ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН НИЙТ ТЭНЦЭЛ	(714,393,500.00)	22,824,680.00	737,218,180.00	-3,2
9	АЛДАГДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	714,393,500.00	22,824,680.00	691,568,820.00	3.2
7	Харилцах болон хадгаламжийн дансны цэвэр өөрчлөлт	714,393,500.00	22,824,680.00	691,568,820.00	3.2
360001	Өмч хувьчлал	87,639,000.00	-	87,639,000.00	0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	156,947,515.66	0	0
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	179,772,195.66	0	0

2. Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн
Байхгүй

3. Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

1. Шилэн дансны системд төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулсан 74,000.0 мянган төгрөгийн 5 гэрээ, захирамж, шийдвэр, 5,000.0 мянган төгрөгөөс дээр орлого, зарлагын гүйлгээг огт мэдээлээгүй байна. Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6.4.8.бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр; 6.4.4.таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий худалдан авсан бараа, ажил үйлчилгээний нэр, санхүүжилтийн хэмжээ, нийлүүлэгчийн нэр, хаяг,6.4.5.цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр; гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Аудитын явцад шилэн дансны мэдээллийг нөхөн мэдээлүүлж Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн тайланд хийх дараагийн аудитаар анхаарч үзэх асуудалд оруулсан.

2. Сумын ИТХ-аас ОНХС-ын хөрөнгөөр хэрэгжүүлэхээр баталсан "Малчдад сургалт мэдээлэл хийх" ажлын хүрээнд "Сонор иргэдийн оролцоо хамтын хөгжил" ЭУТББ-ын захирал Д.Болдбаатартай "Сумын орон нутгийн хөгжлийн сангийн үйл ажиллагаанд сургалт, зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх" гэрээг 2025.06.02-нд 6,000.0 мянган төгрөгөөр байгуулсан байна. Өмнөх оны аудитаар тус зөрчил илэрч зөвлөмж хүргүүлсэн байхад тайлант онд зөрчлийг давтан гаргасан байна. Энэ нь Сангийн сайдын 2021 оны 86 дугаар тушаалаар баталсан "Орон нутгийн хөгжлийн сангийн үйл ажиллагааны журам"-ын 2.8.Энэ журмын 2.5, 2.6 болон 2.7-д заасан ОНХС-ийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээ бүрийг тухайн шатны ИТХ хэлэлцэн батална" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн тайланд хийх дараагийн аудитаар анхаарч үзэх асуудалд оруулсан.

4. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитын явцад залруулга хийгдээгүй.

Аудитаар нийт 4,500.0 мянган төгрөгийн 1 зөрчил илэрснийг албан шаардлага хүргүүллээ.
Үүнд:

4.1 Албан шаардлага

4.1.1 Сумын ОНХС-аас 2025.03.24-ны өдөр 4,500.0 мянган төгрөг баяр наадмын талбайн зураг төсвийн үнэ Цэсда ХХК-д шилжүүлсэн байна. Тус санхүүжилт нь ИТХ-аар батлагдаагүй төсөл арга хэмжээг санхүүжүүлсэн байна.

Энэ нь Сангийн сайдын 2021 оны 86 дугаар тушаалаар баталсан "Орон нутгийн хөгжлийн сангийн үйл ажиллагааны журам"-ын 2.8.Энэ журмын 2.5, 2.6 болон 2.7-д заасан ОНХС-ийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээ бүрийг тухайн шатны ИТХ хэлэлцэн батална" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Цаашид ИТХ-ын хурлын тогтоолоор батлагдаагүй төсөл арга хэмжээг санхүүжүүлэхгүй байх албан шаардлага хүргүүлэв.

Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл: Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл (мянган төгрөгөөр)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлагатай тооцох албан шаардлага		Дараагийн аудитаар анхаарах	
	Тоо	Дүн										
Сумын ОНХС-аас 2025.03.24-ны өдөр 4.5 сая төгрөг баяр наадмын талбайн зураг	1	4,500.0			1	4,500.0						

төсвийн үнэ Цэсда ХХК-д шилжүүлсэн байна. Тус санхүүжилт нь ИТХ-аар батлагдаагүй төсөл арга хэмжээг санхүүжүүлсэн байна.												
Дүн	1	4,500.0			1	4,500.0						

3. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ			+					
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ			+					

---oOo---